

Nåd vare med er och frid från Gud, vår Far, och Herren Jesus Kristus!

Bön: Herre Jesus, ge oss det bröd från himlen som ger oss liv. Låt din Ande förklara Ordet för oss så att du blir stor. Amen.

Predikotexten är från Joh 6:58–69.

[Jesus sade:] 58 "Detta är brödet som har kommit ner från himlen, inte som det bröd fäderna åt och sedan dog. Den som äter det här brödet ska leva i evighet." 59 Detta sade han när han undervisade i synagogan i Kapernaum.

60 Många av hans lärjungar som hörde det sade: "Det här är en svår tanke. Vem står ut med att höra den?" 61 Jesus förstod inom sig att hans lärjungar klagade över detta, och han sade till dem: "Tar ni anstöt av det här? 62 Tänk då om ni får se Människosonen stiga upp dit där han var förut! 63 Det är Anden som ger liv, köttet hjälper inte. De ord som jag har talat till er är Ande och liv. 64 Men det finns några bland er som inte tror." Jesus visste redan från början vilka som inte trodde och vem det var som skulle förråda honom. 65 Han fortsatte: "Det var därför jag sade till er att ingen kan komma till mig om han inte får det givet av Fadern."

66 Efter detta drog sig många av hans lärjungar undan och slutade vandra med honom. 67 Då sade Jesus till de tolv: "Inte tänker ni väl också gå?" 68 Simon Petrus svarade honom: "Herre, till vem skulle vi gå? Du har det eviga livets ord, 69 och vi tror och förstår att du är Guds Helige."

Temat för i dag är *Jesus hjälper i nöd och fara*. Hur hänger vår text ihop med det temat? Första och tredje årgångens evangelietexter behandlar verkliga nödsituationer, där Jesus räddar sina lärjungar ur fara: Jesus stillar stormen och kommer gående på vattnet, räddar Petrus från att drunkna och stillar sedan vågorna. Vid första anblicken finns ingen sådan farosituation i den här texten. Vad är det som Jesus räddar från?

Det gäller den allra farligaste nödsituationen: att riskera att gå bort från Jesus. Människorna kring Jesus tog anstöt och lämnade honom.

Den allra svåraste motgången som vi kan råka ut för, och som är särskilt allvarlig för den som är kallad att ansvara för en kristen församling, är när vänner eller familjemedlemmar inte längre vill vandra med Frälsaren. Det är också tungt när vänner bryter gemenskapen med oss, fast de ännu vill vandra med Frälsaren i ett annat sammanhang. Vi ska i dag se på ämnet: *Evangeliet väcker anstöt*, och hur Jesus hjälper igenom prövningarna.

Först en bakgrund: Johannesevangeliets sjätte kapitel inleds med brödundret, när Jesus mätar fem tusen män med fem bröd och två fiskar. Det ledde till att Jesus måste dra sig undan i stillhet, för människorna ville med våld göra honom till kung. Nästa dag undervisar han dem om det sanna brödet: *Jag är livets bröd*. Strax innan vår text börjar säger han de starka orden (6:56f):

Den som äter mitt kött och dricker mitt blod förblir i mig och jag i honom. Liksom den levande Fadern har sänt mig och jag lever genom Fadern, ska också den som äter mig leva genom mig.

Vad menar Jesus? Det finns olika tankar. Avser han nattvarden? Det menar många, också lutheraner. Men andra menar att det inte kan handla om nattvarden. För den som vill läsa en bra utläggning om det här hänvisas till Lars Borgströms nya bok "Förstår du vad du läser?" Där visar han klart att det inte kan handla om nattvarden. Så lär också Luther.

Jag försöker uttrycka det enkelt: Jesus säger, att den som inte äter Människosonens kött och dricker hans blod inte har liv i sig, och att den som äter hans kött och dricker hans blod har evigt liv. Om det här gäller nattvarden är den förlorad som ännu inte har mottagit nattvarden, och var och en som tar emot nattvarden skulle ha evigt liv. Men också barn som inte har tagit emot nattvarden kan bli frälsta. Och man kan ta emot nattvarden till dom, som Paulus skriver i 1 Kor 11:29. Det yttre mottagandet av nattvarden är ingen automatisk väg till salighet. Det är den som tror på Jesus som har evigt liv.

Det som Jesus undervisar här handlar om det andliga mottagandet av Jesus. "Det ord som jag talat till er är Ande och liv."

Evangeliet väcker anstöt

Hur kan han ge oss sitt kött att äta? Det var reaktionen när Jesus sa att han är det sanna brödet som har kommit ner från himlen, och att den som äter av det brödet ska leva i evighet. Det var ju en orimlig tanke. Att äta Jesus som att äta ett bröd? Är det inte kannibalism? Det var verkligen ett stötande tal. Men det språket blev för svårt att smälta för många. De valde att gå bort.

Vi kan jämföra med nattvarden fast Jesus inte talar om den i det här sammanhanget, utan först vid den sista måltiden. Då sa han: "Ta och ät! Detta är min kropp som blir utgiven för er. Drick härav alla! Detta är mitt blod, som blir utgjutet för många till syndernas förlåtelse." Han sa också att vi ska göra om det, och göra det ofta. Därför tror vi att detta bröd och vin som vi äter och dricker är Kristi sanna kropp och blod. För Jesus har sagt det. Det är hans kropp och blod. Och det är på hans ord vi äter och dricker.

Men det här vill en del inte tro. Hur kan han, som har farit upp till himlen, vara här med oss och låta oss äta hans kött och dricka hans blod? På den frågan vill förnuftet svara: det måste ju vara en bild. Förnuftet menar att vi får äta brödet och dricka vinet som symboler för hans kropp och blod. Och så ändrar man lite, så att det blir möjligt att förstå det. Det blir en för svår tanke att ta Jesus på orden och tro att vi verkligen äter och dricker hans kropp och blod.

Också en annan av Jesu utsagor i vår text har blivit motsagd:

Ingen kan komma till mig om han inte får det givet av Fadern.

Det här är en kort version av läran om nåden allena: Gud ensam är orsaken till vår frälsning. Människan har ingen andel, inga meriter, ingen förtjänst. Vi kan inte med vårt viljeslut bestämma oss för att komma till Jesus. För vår vilja är bunden av den syndiga naturen, motsträvig mot Gud. Men det har man också sagt emot. Hur kan man med den läran förklara att inte alla blir frälsta? Är det inte så enkelt att de som bestämmer sig för att ta emot Jesus blir frälsta, medan de som inte gör det går förlorade?

Jesus själv svarade på lärjungarnas fråga om inte alla blir frälsta (Luk 13:23): Många ska försöka komma in genom den trånga porten, men ska inte förmå det. Varför förmår de inte? Jesus säger här att det är omöjligt att komma till honom om det inte ges av Fadern. Ger då inte Fadern den möjligheten åt alla?

Det här är också en lära som är omstridd, för att den går emot vårt förnuft. Den kallas för nådavalet eller läran om predestinationen. Den säger, att det finns bara två orsaker till att en människa blir frälst: Guds nåd och Jesu Kristi förtjänst. Det finns ingen tredje orsak. Många har därför sagt att något måste bero på oss: att vi ska ta emot, att vi ska tro, eller vi ska förhålla oss rätt till Guds kallelse. Man har försökt förklara det på olika sätt, men om man försöker förklara det med att något måste göras av oss så blir det fel. För då har Gud inte hela äran. Det heter i Bibeln att Gud har valt oss av nåd redan förrän världens grund var lagd. Så långt borta är det från vår egen medverkan.

Men hur förklarar vi då att många blir bortvisade på domens dag? Jo, det är deras eget fel, att de inte ville. Det är deras onda natur som redan från födelsen hindrar dem, och den visar sig hos den mogna människan som förnekelse och motstånd mot Guds kallelse. Och i det här är vi alla lika förvända och fientliga mot Gud. Ingen har någon förtjänst av att ha börjat tro, det är Guds nåd från början till slut.

Gud vill att alla ska bli frälsta. Men det är vårt eget fel om vi drar oss undan. Det här är en av de svåra paradoxer som vårt förnuft inte får att gå ihop. Men låt det då vara, utan att vi måste begripa det! Låt oss hålla fast vid det att äran tillkommer Gud allena för att vi är frälsta, och akta oss att dra över oss det onödiga av allt: att gå bort till evig olycka.

En anstöt som också drabbar oss som kristna är att vi hävdar att det är bara genom Jesus som vi blir frälsta. Därför måste vi döma ut andra religioner som inte låter Jesus vara den enda vägen. Och därför måste vi avgränsa oss från andra som blandar in lögn i sanningen. Vi får bära anstöten att vara trångsynta, för vi följer Jesus och hans ord.

Det skulle finnas mycket annat som kunde sägas här, men vi ska också se det från en annan sida:

Vi ska vara aktsamma så att vi inte väcker köttslig anstöt

Den kristna läran är hård när det gäller risken att gå förlorad, som när det gäller att kompromissa bort sanningen. Jesus kompromissade inte. Han sprang inte efter dem som gick bort från honom, för att försöka rätta till, för att säga: Men ta det inte så allvarligt, jag vill inte att ni går bort. Han tog sig an sina lärjungar och frågade dem om de också vill gå bort.

Men när det gäller omsorgen om människorna är det annat. Vi vet av evangeliernas berättelser att Jesus var mild och ödmjuk. Han tog emot alla som var sjuka eller hade något behov, han förlät synden så att människorna fick frid, han bjöd in tullindrivare och syndare att äta med honom. På det sättet väckte han ilska hos dem som ansåg sig vara mera rättfärdiga än andra. Och så gick en del bort, för att han undervisade sådant som väckte deras förargelse. Men han slätade inte över och prutade av på sitt budskap för att få dem att stanna kvar hos honom.

En liten skara stannade kvar hos honom. Och han tog sig an dem. Han frågade milt: Inte vill väl också ni gå bort? Och Jesus visste redan från början vilka som inte trodde och vem det var som skulle förråda honom. Men också mot den som skulle förråda honom var han vänlig och mild. Han ville inte att han skulle gå bort i den sista natten i sitt beslut att förråda Jesus för 30 silvermynt. Så vill han också att vi alla ska stanna hos honom och inte lämna hans gemenskap.

Därför ska vi också ta oss an varandra. Vi ska lära av Jesus att inte pruta av på hans lära, men också att vi ska ta oss an varandra med tålmod och mildhet. Vi ska akta oss för att vara skrytsamma med att vi har den rätta läran, men vi ska slå vakt om vår dyrbara lära när den blir angripen. När någon förgår sig och begår synd ska vi följa Jesu anvisningar och använda hans trestegsmetod för att försöka föra den felande till rätta, med yttersta tå-

lamod och kärlek. Men vi ska inte tänja på Guds ords lära och låta ondska bo ibland oss, vare sig det är som falsk lära eller som ett le-
verne som strider mot Guds ord.

Stanna i Jesu gemenskap!

Till sist ska vi begrunda Jesu fråga: "Inte tänker ni väl också gå?" Petrus har svaret:

Herre, till vem skulle vi gå? Du har det eviga livets ord, och vi tror och förstår att du är Guds Helige.

Har vi funnit den frid som finns hos Jesus har vi inget alternativ. Utan Jesus är det mörkt. Det ljus som leder oss på den mörka vägen här i världen är det eviga livets ord. Det Ordet är Jesus. Han har gett oss det ordet i form av vår Bibel, profeternas och apostlarnas budskap. För Han är Guds Helige, Guds Son av evighet.

Kring det Ordet har vi gemenskap både med Gud, Fader, Son och Ande, och med alla dem som i hela världen delar vår tro. Så skriver Lina Sandell i en älskad sång:

*Men Ordet, det säger att sällskap jag har
med alla Guds trogna på jorden,
att var de än finns uti världen, ja var
förspridda i södern och norden,
vi är ändå ett i dig, Herre!*

Vad behöver vi då alla de anstötliga lärofrågorna till, som är så svåra att förstå? Jo, vi behöver dem för att allt Guds ord är viktigt. De behövs för att bevara vår gemenskap, så att inte den onde ska få splittra oss. Hela Kristi lära är viktig, för det är i den gemensamma tron som gemenskapen bevaras. Men den egentliga kärnan finns i det att stanna i gemenskapen med Guds Son. Johannes uttrycker det enkelt och klart i sitt första brev (1 Joh 5:12):

Den som har Sonen har livet. Den som inte har Guds Son har inte livet.

Det är inte livsviktigt att varje Jesu lärjunge kan redogöra för olika samfunds läror om predestinationen. Inte heller är det viktigt att vi förstår djupet i det som Jesus undervisar i vår text, så att vi alla kan redogöra för det när vi träffar våra vänner och grannar. Men det är

viktigt att vi har Sonen. Och det honom vi ska berätta om när vi möter våra grannar. Och om någon av våra vänner vill lära känna honom, ska vi säga som Filippus sa till Natanael, när han förundrade sig att en profet kunde komma från Nasaret: "Kom och se!" Ta din granne med till gudstjänsten där ordet om Jesus ljuder! Skaffa dig goda böcker som du kan ge när du har ett lämpligt tillfälle!

Och inte minst: låt Kristi ord bo i ditt hus i rikt mått! Det är det som ska tränga undan Fiendens angrepp och ge visshet om evigt liv och salighet, grundad i det som Guds Helige gjorde för oss genom sitt fullkomliga liv och sitt oskyldiga lidande och sin död. Låt inte världens buller överrösta den himmelska kallelsen och varningen: Inte tänker ni väl också gå? Svara med Petrus:

Herre, till vem skulle vi gå? Du har det eviga livets ord, och vi tror och förstår att du är Guds Helige.

Amen.

Bön: Se till vår svaghet, Herre,
och till vår modlöshet!
Du känner våra strider,
du allting ser och vet.
Kom snart att seger vinna
mot fiendernas makt!
Fullborda dina löften,
fullborda vad du sagt!
Amen.

(A Decopper, A Ölander)